

XXII. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
2. veljače 2017.

osmi (VIII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

I pojedincu je materinski jezik svetinja, on mu je kao pupčana vrpca koja ga povezuje s vlastitim narodom. Možemo reći da je materinski jezik čovjekovu duhu domovina...

(Dalibor Brozović)

1. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koji je od sljedećih hrvatskih spomenika pismenosti tiskano djelo?

- a) Vinodolski zakon
- b) Poljički statut
- c) Lekcionar Bernardina Splićanina
- d) Hrvojev misal

1	
---	--

2. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Kojim su dvama hrvatskim pismima pisani spomenici pismenosti nastali na hrvatskome jeziku u 13. stoljeću?

_____ i _____

2	
---	--

3. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Tko su autori navedenih djela?

a) Rječnik pet najplemenitijih europskih jezika

b) Gazofilacij ili riznica latinsko-hrvatskih riječi

2	
---	--

5	
---	--

4. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koje je djelo Ljudevita Gaja objavljeno 1830. godine?

- a) knjiga *Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja*
- b) članak *Pravopisz*
- c) prvi broj *Novina Horvatzkih*
- d) pjesma *Horvatov sloga i zjedinjenje*

1	
---	--

5. Prepiši pisanim slovima, poštujući pravila o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Legendarni američki glazbenik Bob Dylan ovogodišnji je dobitnik _____

NOBELOVE

_____. Nagrađen je jer je u „okvirima

NAGRADE ZA KNJIŽEVNOST

bogate tradicije američke glazbe stvorio nov pjesnički izričaj”, objavila je Sara Danius, glavna tajnica _____

ŠVEDSKE AKADEMIJE

koju je još 1786. godine utemeljio švedski kralj _____.

GUSTAV TREĆI

Dylan je prvi _____

AMERIKANAC

NOBELOVAC

nakon 1993. godine.

5	
---	--

6	
---	--

6. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Napiši na crtu pravopisno točno onu riječ koja je u rečenici pogrešno napisana.

- a) Nebo se zacrnilo prijeteći, potpuno su ga prekrivali tamni oblaci. _____
- b) Naišao je na sljedećeg nesretnika sljedeći trag u pijesku. _____
- c) U pidžami je rješavao jednadžbe i slušao đez. _____
- d) Potrći prema zaklonu cvokoćući zubima i plješćući rukama. _____

4	
---	--

7. Napiši zarez u zadanim rečenicama tako da rečenica bude pravopisno točna.

- a) Ranjeni Mato trgovac iz Jelenšćice vozio bi svojom lađom vino ulje i druge proizvode.
- b) Kad je onaj čovjek došao do kraja puta skoči provuče se do zida i zastane.
- c) Tko bi dragi sinko vjerovao u to?
- d) Bijaše gust mrak no taj čovjek ipak nije išao sredinom ceste nego je oprezno hodao njezinim rubom.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

4	
---	--

8. Napiši pravopisne znakove koji nedostaju tako da rečenica bude pravopisno točna.

Za gospodu je talijanski jezik mahne rukom Antun a hrvatski je za nas siromahe.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

2	
---	--

10	
----	--

9. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Preoblikuj upravni govor u neupravni.

„Branio sam se”, reče Antonio župniku.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

1	
---	--

10. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Odredi vrstu masno otisnutim zamjenicama.

Tko ju ne zna? Ne pada jabuka daleko od **svoga** stabla. Nikada se nije pročulo da ju njezine susjede proklinju – izusti **neka** starica, trljajući **si** lice puno **onih** dubokih nabora mršavom rukom.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

tko _____

ju _____

svoga _____

neka _____

si _____

onih _____

6	
---	--

11. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Dopuni sljedeće rečenice tako da zadane zamjenice napišeš u padežu zadanom u zagradama.

a) Pa (što, D) _____ da se bez prestanka muči?

b) Ugledao je brod (koji, A) _____ su valovi nemilosrdno valjali.

c) Po (sav, L) _____ gradiću proširio se glas.

3	
---	--

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

10	
----	--

12. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Napiši rečenicu tako da i glagol i neodređenu zamjenicu napišeš u niječnome obliku.

Govorio bih o nečemu.

2	
---	--

13. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

U kojem su rodu i broju masno otisnute imenice?

Iza njegovih **leđa** lagano se giba **hrašće**.

2	
---	--

14. Napiši uobičajene kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad masno otisnutih riječi.

U kojemu su padežu istaknute riječi?

Ti si dobar čovjek, dosta si već pretrpio na ovom **svijetu**. **Sinko**, pomogao bih **ti**. Sad znaš tko si, ostaj kod mene, radit ćemo i lomiti **rukama** zajedno **crni** kruh.

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

5	
---	--

15. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Kojoj vrsti riječi pripadaju masno otisnute riječi?

Šume krošnje hrastova.

Gore pjevanje još nisam čula.

U susjednoj je prostoriji netko **tiho** plakao.

Da, dobro ste me čuli.

4	
---	--

13	
----	--

16. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Zamijeni masno otisnute glagole u perfektu odgovarajućim jednostavnim glagolskim oblicima za izricanje prošlosti.

Sivi gusti oblaci **nadvili su se** nad planine što **su zatvarale** kotlinu sa sjeverne strane.

I tužni Osor **omotao je** glavu teškim oblakom.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

17. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

3	
---	--

Masno su otisnuti svi glagoli u tekstu. Izdvoji iz teksta glagol u prezentu, aoristu i imperativu.

Djevojka **presta jecati** i lagano **podigne** glavu. Naslonivši se na prozor, **zagledala se** u noć. „**Neka svane** što prije“, **razmišljaše** tužno.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

prezent: _____

aorist: _____

imperativ: _____

3	
---	--

18. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Razvrstaj istaknute imeničke dopune iz rečenica.

Sunce, čisto i **sjajno**, zaći će sada za **planinu** Učku. Goleti **Velebita** i **neki** viši vrhovi kvarnerskih otoka sunčaju se u zadnjem rumenom prosjaju sunčanoga **zlata**.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

pridjevni atributi: _____

imenički atributi: _____

apozicija: _____

5	
---	--

11	
----	--

19. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Imenuj istaknute glagolske dopune u rečenicama. (Treba navesti puni naziv i vrstu objekta i priložne oznake, npr. izravni objekt, neizravni objekt, priložna oznaka vremena, priložna oznaka uzroka...)

- a) Bilo je vruće **toga dana**. _____
- b) Lice mu sijevaše **od radosti**. _____
- c) Legne na greben i prihvati se **za nj**. _____
- d) On izlazi iz kuće **radi svježeg zraka**. _____
- e) Sive i oštre vrleti ne mogu ti **srca** razveseliti. _____

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

5	
---	--

20. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Dopuni rečenice glagolskim prilogom (sadašnjim ili prošlim) tako da rečenica bude gramatički točna.

- Bura je bacala pijesak s ruba zidina (zviždukati) _____. Zvonar je zurio opet u more (stiskati) _____ oči.
- Vrati se u kuću (potamnjeti) _____ od studeni.

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

3	
---	--

21. Prepiši iz rečenice popridjevljeni glagolski prilog.

Stojeći na vjetru, gledao je kako more vitlajući i bjesneći baca amo-tamo neki svjetleći predmet.

1	
---	--

9	
---	--

22. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Prepiši zadanu rečenicu tako da zamijeniš redoslijed glavne i zavisne surečenice.

Zavlada u uvali opet ukočena tišina kad se riba umirila.

(prema: E. Kumičić, *Začuđeni svatovi*)

2	
---	--

23. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Kakav je u rečenicama red riječi: *stilski neobilježen* ili *stilski obilježen*.

a) Sve crte toga lica mirne su i spokojne. _____

b) Za uvalom dižu se iz tamna mora izbočene stijene. _____

(prema: E. Kumičić, *Začuđeni svatovi*)

2	
---	--

24. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od sljedećih rečenica nezavisnosložena?

a) Bijeli i modri valovi, lagano se gibajući, dolaze k obali.

b) Njena krasna duša zrcalila se u dubokom joj, sjajnom i vlažnom oku.

c) Videći onu crvenkastu i rahlu zemlju, natopljenu mjesečinom, ozari se.

d) Mlada i ljupka svjetlost svud se širi, raste, svud probija sjene.

(prema: E. Kumičić, *Začuđeni svatovi*)

1	
---	--

5	
---	--

25. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Odredi vrstu zavisnih surečenica.

a) Čini mu se da je propao u crni ponor.

b) Što Marija više radi, to je veselija.

c) Antonio nije što je mislio o sebi.

d) Rekao bih, Frane, da malko drščete!

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

4	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica pogodbena?

a) Kad slušaš onaj tihi romon, misliš da i stijene uzdišu.

b) Kad bi i povjerovao, ne bi bilo pomoći.

c) Nebo bivaše golubinje kad se otisnuše na more.

d) Kad osjeti suze na trepavicama, pođe k prozoru.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

1	
---	--

27. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Zadanu rečenicu napiši u budućem vremenu tako da upotrijebiš futur I. i futur II.

Pazi da ne ispustiš zarez.

Čim sam saznala, nazvala sam te.

2	
---	--

7	
---	--

28. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica višestruko složena?

- a) Zvonar Frane, ljuljajući se na slabim i krivim nogama, proviri kroz otvor.
- b) Plahi drhtaji toga večernjega povjetarca zalijeću se prema pučini, no nestaje ih već malo podalje od obale.
- c) Kad potokom nahrupi voda, doalja na niski pijesak zemlju, no valovi sve speru čim nastane suša.
- d) Brazda, što se crnjela tihom i bijelom površinom, označavaše put.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

1	
---	--

29. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Prepiši iz višestruko složene rečenice uzročnu, namjernu i atributnu surečenicu.

Da su ostavili vesla na lađi, teško bi ju on kasnije našao, jer djeca, što dolaze svakoga dana k moru, porinula bi lađicu u vodu da se malo pozabave veslajući po uvalama.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

a) uzročna surečenica:

b) namjerna surečenica:

c) atributna surečenica:

3	
---	--

4	
---	--